

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Mands Minde 1788-1838. Foredrag over det sidste halve Aarhundredes Historie

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 245. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1838_599-txt-shoot-idm7241/facsimile.pdf (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Jenes Øjne; saa det var intet Under, at de ved Stormen kun gav lidt Pardon; og skjønt det er grueligt, lader det sig dog høre, at ingen kunde hindre Soldaterne fra at plyndre og rase i hele 24 Timer; men at Napoleon saa oven i Kjøbet lod ontrent den halve Besætning, der endnu var i Live og havde nedlagt Vaabnene, springe over Klengen, det var noget haade saa urimeligt og umenneskeligt, at enhver, der vil undskyldte det, enten med den saakaldte »Krigens Ret» eller med »Nødværge», gjør i mine Øjne kun sig selv en stor Skam, uden dog derved at formindske Napoleons; thi Undskyldninger, vi ej engang kan lade gjælde for Russer ved Oczakov og Ismail, kan vi dog visse- lig langt mindre lade gjælde for Napoleon ved Jaffa.

Efter dette Størværk var det, han udstedte sin første latterlige Proklamation, hvori han gjorde alle vitteligt, at menneskelig Magt intet kunde udrette mod ham, da alle hans Foretagender maatte lykkes, hans Venner blomstre og hans Fjender visne: et ækelt Praleri, der vel endnu aldrig blev lydelig udtalt, uden brat at beskæmmes, hvorfor selv de gamle Grækere kaldte det Jætteskrud, der ndæskede de uædelige Guder, som aldrig kunde taale, at Støv sammenlignede sig med dem.

Den 18de Marts slog Napoleon Lejr for Akre, alt fra Middelalderen vant til mærkværdige Belejringer; thi det maa ikke glemmes, at, hvad Franskmændene kalde St. Jean-d'Acre, er hverken mindre eller mer end den Bjergfæstning tæt ved Karmel, som Munkene i Middelalderen sædvanlig kaldte Ptolemais, men som allerede i Josvas Dage kaldtes Akke, og det kalde Østerlænderne den endnu. For denne Fæstning var det da, Korsbæren laa i hele to Aar ved Slutningen af det 12te Aarhundrede, da Saladin havde indtaget Jerusalem og hele den hellige Gravs Rige, paa Tyrus nær.

For nærværende Tid beherskedes Akre af en Achmed Pascha, der længe havde været en Skræk for hele Syrien,

og ved sin udmærkede Grusomhed erhvervet sig Tilnavnet Djezzar eller Slagteren, hvortil han endnu, skjønt over 70 Aar gammel, blev ærlig ved at svare. Var der nogen i Særdeleshed, han hadede mer end andre Folk, da var det ogsaa netop Franskmandene, som han allerede 1791 havde drevet som Hunde baade fra Akre, Saida og Beirut, hvor de hidtil havde haft berømte Faktorer; og Anledningen dertil var, at han uden Lov og Dom havde ladet en af deres Tolke drukne, hvorover de truede ham med, de vilde forklage ham i Konstantinopel; thi det kaldte han en mageløs Uforsømmethed, og gjorde alle vitterligt, at hvem af dem, der endnu efter tre Dages Forløb fandtes paa hans Enemærker, skulde faa et stakket Halsben. Republikken havde vel desaaarsag truet Djezzar slemt, men det blæste han ad, og det ser usægtelig ud som en af Lykkens Griller, at denne gamle Slagter skulde have den Triumf, at se Frankrigs hidtil uovervindelige Helt, for hvem selv Mantua faldt, drage med Skam og Spot fra Akre, efter at have løbet elleve Gange Storm, og i hele to Maanedere udtømt al sin Krigsforraad, Kløgt og Taalmodighed.

Derfor maatte imidlertid Slagteren takke Sir Sidney Smith, hvem Engelskmændene selv kaldte deres Vovehals, og som jeg tror, lever endnu i Paris, hvor han, efter Napoleons Fald, ligesom paa Trede, oplog sin Bopæl. Han var en Londoner, som allerede 1790 udmærkede sig paa svensk Side i Slaget, Gustav den tredje holdt med den russiske Skjærflaade; og da Revolutions-Krigen brød ud, var han i tyrkisk Tjeneste, men før saa hjem og var med ved Toulon, hvor han ved Rømningen havde det Hverv at brænde Flaaden. Det udførte han saa godt, at Republikken, da han 1796 faldt i fransk Fangenskab, erklærede, at han, som en Mordbrønder, skulde aldrig mere komme paa fri Fod. Lykken vilde det imidlertid anderledes; thi i April 98 kom en fransk Emigrant, Philippeaux, som

